

Utbildia AB (org.nr 559189-3754)
patrick@utbildia.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn under första verksamhetsåret av Viljaskolan i Göteborgs kommun och huvudmannen Utbildia AB

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Utbildia AB att senast **den 28 oktober 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa brist avseende att rektorn ska starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd när en lärare anmäler att det befaras att eleven, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, inte kommer att nå kunskapskraven. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa den påtalade bristen samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande. Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

Särskilt stöd

Åtgärder

- Se till att starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd i samtliga fall där det anmälts att eleven, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektorn ska dokumentera för vilka elever sådana anmälningar har inkommit till och med den 30 september 2022 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Motivering till föreläggande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Bedömningen görs mot bakgrund av att utredningen visar att det finns elever vars behov av särskilt stöd inte har utretts efter att lärare har anmält att eleven, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I årskurserna 4-6 rör det sig om 10-15 elever för vilka det ännu inte har startats någon utredning. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det

särskilda stöd som eleven har rätt till enligt skollagen. Utan en utredning är det också svårt för lärare och rektor att veta om eventuella insatser motsvarar elevens behov och därmed hjälper eleven. Det finns således en uppenbar risk att elever, efter att extra anpassningar visat sig inte vara ett tillräckligt stöd, inte får stöd på det sätt eller i den omfattning som de har behov av.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever vars behov av särskilt stöd inte har utretts efter att lärare har anmält att eleven, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Lärare berättar att det finns en rutin som innebär att de ska göra en anmälan till elevhälsan när de identifierar att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. Lärare berättar också att de gör sådana anmälningar men att de upplever att de inte får någon återkoppling från elevhälsan. Det förekommer, enligt lärare, att de efter anmälningar deltar i arbete med att kartlägga elevers behov av särskilt stöd, men de berättar samtidigt att det inte finns någon gemensam rutin på skolan för vad som ska hända efter en sådan anmälan. Personal från elevhälsan berättar att det finns elever som inte når kunskapskraven trots extra anpassningar och där läraren inte har anmält situationen till elevhälsan. Enligt personal från elevhälsan kan det delvis bero på att det har varit personalomsättning bland lärarna och att brister i kommunikationen mellan lärare och elevhälsan har resulterat i att elevhälsan inte har fått tillräcklig information om elevernas situation. Personal från elevhälsan berättar också att det finns elever vars behov av särskilt stöd ännu inte har utretts trots att det finns anmälningar om ett behov av att göra sådana utredningar. I årskurserna 4-6 handlar det, enligt personal från elevhälsan, om 10-15 elever för vilka det ännu inte har startats någon utredning. Rektorn berättar att skolan har identifierat brister i kommunikationen mellan lärare och elevhälsan, men det har inte kommit till rektorns kännedom att det skulle ha lett till att lärare inte anmäler när en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn bekräftar dock att det finns elever vars behov av särskilt stöd ännu inte har utretts trots att lärare har gjort sådana anmälningar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Eftersom verksamheten vid Viljaskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Utbildia AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar Utbildia AB en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen avseende att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Utbildia AB ska senast **den 28 oktober 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa den påtalade bristen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Åtgärder mot kränkande behandling**Motivering till anmärkning***Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att anmäla till rektorn när personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Bedömningen görs mot bakgrund av att utredningen visar att personal inte alltid anmäler till rektorn när den får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det sker många händelser där elever använde kränkande språkbruk gentemot varandra, och lärarna bedömer att de inte har tid att göra anmälningar gällande alla sådana situationer.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framgår att personal inte alltid anmäler till rektorn när den får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Lärare i både skolan och fritidshemmet berättar att skolan har en rutin för att anmäla till rektorn när en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Lärare berättar vidare att det sker många incidenter där elever till exempel säger fula ord till varandra. Enligt lärarna har de inte tid att göra anmälningar gällande alla sådana situationer. Om de gjorde det skulle det, enligt lärarna, uppta en stor del av deras arbetstid. De berättar också att en konsekvens av detta är att gränsen höjs för vad som anses vara en situation som ska anmälas till

rektorn. Fysiska kränkningar anmäls dock alltid. I de anmälningar lärarna gör beskriver de vad som har hänt och vilka åtgärder som har vidtagits, till exempel att läraren har tagit kontakt med vårdnadshavare. Rektorn berättar att lärare gör anmälningar av situationer där elever upplever sig utsatta för kränkande behandling, men bekräftar att det sker många incidenter där elever använder ett kränkande språkbruk och att det inte alltid resulterar i en anmälan. Rektorn berättar också att det har skett samtal med personalen om vad som är kränkande behandling, och att det finns ett behov av att fortsätta den diskussionen. Vidare berättar rektorn att de anmälningar som görs innehåller bra information om vad som har hänt och vilka åtgärder som har vidtagits, och att det ofta är så att ärendet redan i det skedet kan anses vara utrett och att inga ytterligare åtgärder krävs. I annat fall ger anmälan rektorn en tillräcklig grund för att ta beslut om ytterligare utredning och eventuella åtgärder, till exempel att koppla in skolans trygghetsteam. Enligt rektorn sker det också en uppföljning av de ärenden som kräver det. Rektorn planerar att delegera arbetet med att ta emot och genomföra utredningar av anmälningar om kränkande behandling. I framtiden ska det vara en arbetsuppgift för skolans trygghetsgrupp, som också ska få utbildning i hur det arbetet ska genomföras. De anmälningar som görs följs, enligt rektorn, också upp i form av statistik som gör det möjligt att se mönster i till exempel vilka platser och elever som återkommer. Rektorn bedömer att det har skett en positiv utveckling gällande elevernas trygghet, men att det krävs ett fortsatt arbete för att förbättra den ytterligare.

Motivering till anmärkning som ingripande

Som framgår ovan bedömer Skolinspektionen att verksamheten vid Viljaskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. I tillsynen har det dock framkommit att skolan har både rutiner och ett system för att göra och hantera sådana anmälningar, och att det finns ett pågående utvecklingsarbete för att få rutinerna att fungera bättre. Med beaktande av ovanstående bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och Utbildia AB tilldelas därför en anmärkning.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildia AB uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

Undervisning och lärande

Bedömning och betygssättning

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Styrning av verksamheten

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheten

Styrning och utveckling av utbildningen

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Vad som bedöms under respektive område och vilka författningar bedömningarna bygger på framgår av dokumentet "Förskoleklass och grundskola inklusive huvudman". Dokumentet finns att hitta på följande länk till [Skolinspektionens hemsida](#).

På Skolinspektionens vägnar

 Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

 Oskar Cliffordson

Föredragande
Signerat av: Oskar Cliffordson

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Åsa Stattin deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Viljaskolan

Fakta om Viljaskolan

Skolinspektionen har under vårterminen 2022 genomfört tillsyn av Viljaskolan och dess huvudman Utbildia AB (559189-3754). I tillsynen har Skolinspektionen den 26-27 april 2022 genomfört intervjuer med elever, personal, rektor och representanter för huvudmannen samt observationer av undervisning och raster. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat har frågor om verksamheten vid skolenheten skriftligen besvarats av rektorn. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Viljaskolan är en fristående grundskola i Göteborgs kommun. Vid tiden för tillsynen omfattar verksamheten förskoleklass, grundskolans årskurser 1-6 och fritidshem. Skolan har vid tiden för tillsynen 200 elever. Verksamheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Utbildia AB har, genom beslut från Skolinspektionen den 8 juni 2020 (dnr 2020:896), godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskolans årskurser 1-9 och fritidshem vid Viljaskolan.